

Ansökan

I. Generell information

Projektamn:	Fällning i Bastusjön
Projektstart- projektstut	2021-08-15 - 2021-11-01
Framtidsfond:	Miljö och klimatfonden
Ansökt belopp:	825 tkr
Nämnd/er:	Natur och trafiknämnden
Ansvarig/a direktör/er:	Mats Bohman
Kontaktperson:	Birgitta Held-Paulie
Projektledare:	Birgitta Held-Paulie

2. Sammanfattning av projektet

Skriv en sammanfattning som beskriver projektet utifrån nedanstående frågeställningar.

Beskriv nuläget utifrån vilka utmaningar som finns idag och vilka konsekvenser det för med sig?

Bastusjön är en av Sicklaöns fyra sjöar. Sjöns status har under många årtionden varit ansträngd, delvis på grund av att en närbelägen avloppspumpstation har bräddat näringsrikt avloppsvatten ut i sjön. Under årtionden har näring inlagrats i sedimenten i sjöns botten. Vid syrefria förhållanden frigörs näring och sjön göder sig själv, så kallad interbelastning. Risken för algbloomning ökar då väsentligt.

Sjöns kommer inte uppnå god status och belastningen på nedströms liggande vattenförekomst Skurusundet kommer att vara fortsatt hög på grund av interngödning i Bastusjön.

Sjön är en mycket populär badsjö och vid stranden finns en av Sicklaöns tre anlagda kommunala badplatser. Under årens lopp har kommunen fått in klagomål på vattenkvaliteten i sjön samt att badet har varit tvunget att stängas av. Om inte projektet genomförs kvarstår risken med att badplatsen periodvis måste stängas av på grund av algbloomning med toxinbildande alger. De toxinbildande algerna är särskilt skadliga för barn och djur (mest utsatta är hundar).

Vad är projektet tänkt att lösa och hur ser lösningen ut? För att förhindra

internbelastning kan fosfor, som är det ämne som främst påverkar näringsnivån i sjön, bindas genom fällning. Fosfor blir därmed inte tillgängligt för bland annat algtillväxt. Fällningen innebär även att sjöns status kommer förbättras vilken bland annat innebär att sjöns ekosystem kommer i balans med en naturlig flora och fauna. Nackaborna kommer att märka detta genom att sjön får ett bättre siktdjup, sjöns fisk och växtsamhälle återgår till mer opåverkat tillstånd.

Vad är projektets målsättning och förväntade resultat? Målsättningen med fällningen är att förbättra Bastusjöns vattenkvalitet så att sjöns rekreativa värde som badsjö ökar. Fällningen är bidrar även till att uppnå kommunens miljömål om rent vatten samt kommunens arbete med Agenda 2030. Det förväntade resultatet är en sjö i balans. Metoden ger en mycket lång hållbarhet förutsatt att sjön inte får ta emot oväntad tillförsel av fosfor. Det innebär att sjön förväntas klara den näringstillförsel som den nuvarande dagvattentillrinningen innebär. Tidigare har Nacka vatten och avfall orsakat utsläpp i sjön, men deras ledningsnät är nu ombyggt för att detta inte ska kunna ske i framtiden. Belastningen på nedströms liggande vattenförekomsten kommer minska genom fällningen vilket också ökar möjligheterna att nå god status i Skurusundet.

På vilket sätt bidrar projektet till att skapa nytta för Nackasamhället? Tillgången till badplatser speciellt på Sicklaön är begränsad. Genom fällningen förväntas en friskare sjö med ett bad som kommer att vara öppet och tillgängligt för Nackaborna. Dessutom får sjön också ett bättre siktdjup samt att sjöns fisk och växtsamhälle återgår till mer opåverkat tillstånd.

3. Framtidsfondernas grundläggande kriterier

För att beviljas medel ur framtidsfonderna har Kommunstyrelsen beslutat KFKS 2020/918 att nedanstående kriterier ska vara uppfyllda. Kommentera nedan på vilket sätt projektet är tänkt att motsvara dessa kriterier.

Kriterier för fondmedel:	Kommentar
1. Utanför ordinarie driftsbudget: Extraordinära insatser som vi normalt inte kan hantera i driftsbudgeten	Det finns ingen finansiering för denna typ av åtgärd inom kommunens ordinarie verksamhet.
2. Ej utökad driftsram: Av engångskaraktär och får inte medföra utökad driftsram efter genomförande	Fällningen är en engångsföreteelse och kommer inte innebära några ytterligare driftskostnader.
3. Tid, ej investeringar: Kan finansiera utvecklingstid och/eller tjänster, inte rena investeringar	Fällningen köps in av en entreprenör som har patent på metoden. Dessutom ingår viss projektledningstid, upphandling och kommunikation.
Nackakriterier:	
4. Mätbart: Ska skapa mätbart värde för Nackaborna och ge långsiktiga positiva effekter	Det finns bara tre kommunala badplatser på Sicklaön. Efterfrågan på badplatser ökar när befolkningen ökar, att då kunna hålla badplatserna öppna med tillgång till bra vattenkvalitet är en uppskattad kommunal service. Sjöns status kommer att förbättras vilket innebär en sjö i balans med en naturligt opåverkad flora och fauna. Åtgärden ger förväntat mätbart resultat på kommunens miljömål om rent vatten
5. Bidra till målen: Insatserna ska vara i linje med Nackas övergripande mål	Bidrar till att uppnå kommunens miljömål samt kommunens arbete med Agenda 2030 avseende målet om rent vatten, god kemisk och ekologisk status samt badvatten av god kvalitet.
6. Effektiva arbetsätt: Nytänkande och utvecklande av nya arbetsätt för att "Växa-utan-att växa"	Åtgärden kommer att minska klagomålen till kommunen vilket i sin tur innebär ett bättre resursutnyttjande.
7. 10/25 Stödja ambitionen 10 % bästa kvalitet och 25 % mest kostnadseffektiv	Ökar andelen badplatser med god vattenkvalitet genom att använda en kostnadseffektiv metod. Projektet överens stämmer även med kommunens åläggande enligt vattendirektivet om att vidta åtgärder för att uppnå god status.

4. Prioriteringsunderlag för KS beslut

Din ansökan kommer att bedömas utifrån nedanstående prioriteringsgrunder. Kommentera nedan på vilket sätt projektet motsvarar dessa.

Ger större mervärde för Nackasamhället

Utbudet av kommunala badplatser på Sicklaön är begränsad. Efterfrågan på badplatser ökar när befolkningen ökar, att då kunna erbjuda badplatserna med tillgång till bra vattenkvalitet är en uppskattad kommunal service.

Ökar intern samverkan och kommungemensam nytta

Medvetenheten om Nackas vattenområden ökar genom samarbete i frågorna mellan bland annat Nacka Vatten och avfall, miljöenheten, enheten för strategisk utveckling samt enheten offentlig utemiljö.

Bidrar till mer effektiva och smartare lösningar

Metoden som föreslås är mycket kostnadseffektiv och ger direkt resultat.

Projektet hade inte varit möjligt att genomföra i närtid utan medel från framtidsfonderna

Det finns ingen finansiering för denna typ av åtgärd inom kommunens ordinarie verksamhet.

5. Budget och nyttokalkyl

Budget och nyttokalkyl bifogas separat. Kontakta kontrollern för din verksamhet eller framtidsfonder@nacka.se för stöd i framtagandet av budget och nyttokalkyl. Nedan kan du skriva kort om kvalitativa besparingar och ökad nytta som inte i siffror kan åskådliggöras i bifogad budget och nyttokalkyl.

Projektet medför en engångskostnad och inga påföljande ökade driftkostnader.

6. Övrig relevant information

Här kan du lämna ytterligare information som du tror är viktig för bedömning och prioritering av er projektansökan.

Ett vatten av god kvalitet bidrar till en lång rad viktiga ekosystemtjänster, t.ex. klarare och bättre badvatten, färre algbloomingar, bättre fiske vilket gynnar boende och besökare. Detta kan i sin tur leda till att sådana områden blir mer lockande för besök och bosättning, vilket kan påverka till exempel fastighetspriser, kommunens attraktivitet och nöjdare kommuninvånare. Vid en bedömning av 45 uteblivna baddagar i Långsjön som även har kommunal badplats bedömdes det monetära värdet av uteblivna baddagarna på grund av stängt bad i Långsjön till ca 2,4 mkr. (Långsjöns badvärde, rapport utförd en Enveco, 2016:3)

Långsjön behandlas på motsvarande sätt som Bastusjön föreslås behandlas. Fällning utfördes i Långsjön 2016 och effekten är bestående med mycket låga fosforvärden. Långsjön har mycket bra siktdjup och många som nyttjar sjön framför positiva synpunkter på kommunens skötsel av sjön.

Diskussioner om delfinansiering av projektet pågår med Nacka vatten och avfall. Om Nacka vatten och avfall delfinansierar projektet så kommer återbetalning till fonderna ske av motsvarande belopp som NVOA bidrar med.

Nacka kommun erhöll stadsbidrag för fällningarna i Järlasjön och Sicklasjön. Söktrycket för stadsbidrag för vattenvårdande åtgärder har, och förväntas fortsätta, öka. Nacka erhöll finansiering med 75%, medan de kommuner som sökte hösten 2021 erhöll finansiering med 50%. Då Bastusjön inte är klassad som en vattenförekomst, bedöms sannolikheten för att kommunen skulle få stadsbidrag för denna fällning som låg.

Nacka, datum: _____

_____

Namn

Nämndordförande

_____

Namn

Direktör

_____

Namn

Enhetschef